

СИЛАБУС

НОВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ В СУЧАСНОМУ РЕЖИСЕРСЬКОМУ МИСТЕЦТВІ ТА
СЦЕНОГРАФІЇ

Освітній рівень	Другий (магістерський)	Курс	1
Ступінь освіти	Магістр	Семестр	2
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	ECTS	5
Спеціальність	026 Сценічне мистецтво	Аудиторних годин	32
Освітньо-професійна програма	Сценічне мистецтво	Лекції	20
Статус	Обов'язкова	Практичні	12
		Індивідуальні	-
		Самостійна робота	58
		Семестровий контроль	Залік - 2 сем.

Інформація про викладача

ШБ, посада	Пасічник Степан Володимирович, доцент кафедри, заслужений діяч мистецтв України
Профіль викладача	https://theatre.love/persons/stepan-pas-chnik/
e-mail	

Анотація навчальної дисципліни.

Силабус складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів. Силабус укладено відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчання. Силабус визначає обсяги знань, які повинні опанувати магістри відповідно до вимог освітньо-професійної програми, алгоритму вивчення навчального матеріалу спеціального курсу «Новітні тенденції в сучасному режисерському мистецтві та сценографії», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень.

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів художньо-естетичних, мистецтвознавчих та культурологічних знань, розвиток художнього мислення та здобуття навичок для їх застосування у професійній діяльності. Освоєння майбутніми фахівцями-викладачами різноманітних форм, стилів і технік сучасних напрямків режисури та сценографії.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні **знати**:

- професійну лексику та термінологію;
- визначення та основні характеристики напрямів сучасного театрального мистецтва;
- напрямки режисури, форми її втілення;
- складові компоненти сценографії та її засоби виразності;
- основи теорії композиції;
- цілісність змісту і форми;
- перспектива у сценографії;
- колористику та психологію її сприйняття.

Уміти:

- застосовувати отримані знання на практиці;
- орієнтуватися у сучасному театральному процесі;

- організовувати сценічний простір;
- формулювати сценографічний задум;
- орієнтуватися в матеріалах для виготовлення предметів сценографії.

Здобуті знання та вміння забезпечують формування таких **компетентностей**:

ЗК3. Здатність вільно спілкуватися іноземною мовою.

ЗК4. Здатність оперувати новітніми комунікаційно-інформаційними технологіями в процесі проектування та реалізації художньої ідеї, осмислення творчого результату.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати професійні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК):

СК1. Здатність до комплексного розв'язання складних професійних проблем в галузі сценічної інноваційної діяльності при глибокому переосмисленні наявних та створенні нових знань та професійної практики.

СК4. Здатність до ініціювання інноваційних сценічних проєктів, фестивалів та конкурсної діяльності, пропагування кращих зразків національної та світової сценічної спадщини.

СК5. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.

СК6. Здатність на високому фаховому рівні брати участь у громадських дискусіях, пов'язаних з питаннями історії сценічного мистецтва, його актуального стану та тенденцій його розвитку.

СК7. Здатність до спілкування у діалоговому режимі з широкою професійною та науковою спільнотою та громадськістю в галузі сценічного мистецтва та виробництва, до взаємодії із представниками інших творчих професій в т.ч. і на міжнародному рівні.

Згідно з вимогами освітньої програми навчальна дисципліна спрямована на формування **програмних результатів навчання**:

ПРН7. Вільно вести на іноземних мовах бесіду-діалог за фахом; перекладати фахові тексти без словника.

ПРН9. Виявляти здатність до генерування нових ідей.

ПРН11. Оцінювати досягнення художньої культури в історичному контексті, здійснювати аргументований критичний аналіз творів сценічного мистецтва, осмислювати тенденції сучасних культурно-мистецьких процесів.

ПРН17. Вміти розробляти, планувати й реалізовувати художньо-мистецькі та науково-дослідницькі проєкти, які спрямовані на популяризацію історичних досягнень українського й світового сценічного мистецтва, пропагувати високохудожні твори сучасного мистецтва.

Перелік тем.

1. Поняття «постмодернізму», «постпостмодернізму» та «метамодернізму». Основні аспекти, шлях формування, ідейно-смісловий напрямок.
2. Театральна рефлексія сучасних мистецьких напрямків.
3. Сучасні режисерські форми вираження. Пошуки та експерименти.
4. Художній простір вистави та його візуальне наповнення.
5. Колористика як спосіб створення атмосфери. Психологія сприйняття кольору.
6. Образність та смислова деталізація у побудові сценічного твору.
7. Сучасні технічні можливості у театральній сценографії.
8. Специфіка роботи з актором. Баланс усіх елементів театральної фактури.

Форми та технології навчання

Студентсько-центроване навчання, індивідуальне навчання, самонавчання, навчання на основі досліджень. Викладання проводиться у вигляді: лекцій, мультимедійних лекцій, інтерактивних лекцій, практичних занять, самостійного навчання на основі підручників та

конспектів, консультації з викладачами, навчальна та виробнича практики, підготовки курсових та індивідуальних творчих проектів.

Навчальні ресурси

Навчальні аудиторії, репетиційні майданчики, відділ технічних засобів навчання, навчальна лабораторія медіа-технологій (фонотека, відеотека), гаджети, точки бездротового доступу до мережі Інтернет, інтернет ресурси, кабінет історії театру, бібліотека, усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни. Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни матеріали викладені у системі дистанційного навчання MOODLE, заняття проводяться на платформі Zoom.

Система оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка а ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для диференційованого заліку	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	Добре	
74–81	C	задовільно	
64–73	D		
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань здобувачів.

90–100 – А – відмінно. Здобувач ясно і чітко сформулював відповіді на теоретичні питання, проілюстрував відповіді додатковим матеріалом, показав грамотне використання понятійного апарату дисципліни, правильно відповів на додаткові питання.

82–89 – В – добре. Здобувач твердо знає матеріал, грамотно і по суті викладає його, не допускаючи суттєвих неточностей у відповіді на питання, правильно застосовує теоретичні положення при вирішенні практичних питань і завдань, володіє необхідними навичками і прийомами їх виконання.

74–81 – С – добре. Здобувач сформулював відповіді на теоретичні питання, але допустив 3-4 неточності або неповно розкрив суть одного з питань; показав грамотне використання понятійного апарату дисципліни, недостатньо повно відповів на додаткові питання.

64–73 – D – задовільно. Здобувач сформулював повну відповідь на половину теоретичних питань, другу половину питань розкрив поверхнево, з 1-2 принциповими помилками; проявив недостатнє знання понятійного апарату дисципліни; не зміг відповісти на додаткові питання.

60–63 – E – задовільно. Здобувач сформулював повну відповідь на половину теоретичних питань, другу половину питань розкрив поверхнево, з 4-5 принциповими помилками; проявив недостатнє знання понятійного апарату дисципліни; не зміг відповісти на додаткові питання.

35–59 – FX – незадовільно (з можливістю повторного складання). Здобувач не зміг відповісти на жодне з теоретичних питань, або відповів на кожне поверхнево, з

принциповими помилками; проявив незнання понятійного апарату дисципліни; не зміг відповісти на додаткові питання.

0–34 – F – незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни). Здобувач не зміг відповісти на жодне з теоретичних питань, проявив незнання понятійного апарату дисципліни; не зміг відповісти на додаткові питання.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для студентів з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь студентів у міжнародних та вітчизняних театральних фестивалях, круглих столах, конференціях, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика курсу

Робота має відповідати вимогам «Положення ХНУМ імені І. П. Котляревського про академічну доброчесність» та «Кодексу академічної доброчесності ХНУМ імені І. П. Котляревського».

Рекомендована література

1. Веселовська Г. І. Сучасне театральне мистецтво : навч. Посіб. – К. : НАКККіМ, 2014. – 143 с.
2. Веселовська Г. Український театральний авангард / Г. Веселовська. – Київ: Фенікс, 2010. – 368 с.
3. Галачинський М., Гушпита І. Театр. Простір. Тіло. Діалог. Харків 2017.
4. Кроп Т. Сценографічна анталогія / Т. Кроп. // Демократична Україна. – 2009. – №30. – С. 19.
5. Лачко О. Ю. Перформанс у просторі української театральної сцени / Лачко О. Ю. // Вісн. Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв. [Серія]: Мистецтвознавство : [зб. наук. пр.]. — Харків, 2015. — № 6. — С. 125–128.
6. Лачко О.Ю. Рецепції постмодернізму в сучасній театральній культурі України. Автореф. дис. канд. мист. Харків, 2019.
7. Липківська А. Драма і сцена: шляхи режисерського театру кінця ХХ–початку ХХІ ст. // Науковий вісник КНУТКіТ ім. І. К. Карпенка-Карого, – 2006. – Вип 6. С. 27- 44.
8. Меднікова Г. С. Мистецтво постмодернізму як фактор адаптації особистості / Г. С. Меднікова – Київ: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2001. – 240 с.
9. Меднікова Г. С. Ціннісно-адаптаційний потенціал мистецтва постмодерну в аспекті некласичної естетики : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. : спец. 09.00.08 «філософія» / Меднікова Г. С. – Київ, 2005. – 36 с.
10. Мізяк В. Андрій Жолдак: Березільський досвід театального постмодерну [Електронний ресурс] / В. Мізяк // Культура України. – 2012. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.ic.ac.kharkov.ua/RIO/kultura39/25.pdf>.
11. Наконечна О. Детермінанти створення і втілення сценічного образу в театральному мистецтві / О. Наконечна. – Одеса: Астропринт, 2006. – 248 с.
12. Островерх О. Еволюція просторових систем українського драматичного театру: типи, організації, функції, людина (від натуралізму до авангарду) [Електронний ресурс] / О. Островерх // Національна академія наук України, інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського – Режим доступу до ресурсу: <http://www.orgsun.com/avtoreferati-dissertatsii-mistetstvo/1/a181.php>
13. Островерх О. Сучасний театр: між сценографією та інсталяцією [Електронний ресурс] / О. Островерх – Режим доступу до ресурсу: <http://kurbas.org.ua/projects/almanah6/5.pdf>

14. Сморжевська О. Філософсько-естетичні засади українського авангардного мистецтва / О. Сморжевська. – Севастополь: СевНТУ, 2010. – (Вісник СевНТУ). – (Філософія; вип. 103).
15. Стус Ю. Постмодернізм як культурний «жест» в українському театрі кінця ХХ – початку ХХІ століття [Електронний ресурс] / Ю. Стус – Режим доступу до ресурсу: <http://iconf.mdpu.org.ua/index.php/kontakti/36-postmodernizm-yak-kulturnij-zhest-vukrajinskomu-teatri-kintsya-xx-pochatku-xxi-stolittya/37-postmodernizm-yak-kulturnij-zhest-vukrajinskomu-teatri-kintsya-khkh-pochatku-khkh-stolittya/>
16. Триколенко С. Сучасна українська сценографія на прикладах вистав Київського академічного Молодого театру / С. Триколенко // Народознавчі зошити. серія мистецтвознавча. - 2014. - № 6. - С. 1443-1447. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NazMiste_2014_6_34.
17. Barnett, Dennis. Theatre and performance in Eastern Europe : the changing scene. Lanham, Md. [u.a.] : Scarecrow Press ; 2008. 277 p
18. Baugh Ch. Theatre, Performance and Technology: The Development and Transformation of Scenography - Theatre and Performance Practices (Hardback). Publisher: Bloomsbury Publishing PLC. 2014. 308.
19. Hewitt B, Foster, J. F, Play production : theory and practice Chicago [u.a.] : Lippincott ; 1952. 488 p

Інтернет ресурси.

Вікіпедія, вільна енциклопедія: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Україна>

Електронна бібліотека «Культура України»: <https://elib.nlu.org.ua>

Електронна бібліотека «Чтиво»: <https://chtyvo.org.ua/genre/mystetstvo/books/page-3/>

Онлайн відеохостинг: <https://www.youtube.com>

Theatre and Performance Design URL: <https://www.tandfonline.com/loi/rdes20/>